

Gyetzvai-émlékünnepség Nagykátán

Nem kapcsolódott semmiféle évfordulóhoz az az emlékünnepség, amelyet az 1967-ben elhunyt dr. Gyetzvai János tiszteletére rendezett a nagykátai Nagyközségi Járási Könyvtár. Nem a kerek számok büvölete, hanem az író-politikus tisztelete és a népművelés igénye vezérelte Barna Eleonórá, amikor elhatározta, hogy képekkel, dokumentumokkal mutatja be a járáshoz tartozó Lőrinc-káta világot járt és két földrészen ismert szülőttét. Nagy segítséget nyújtott munkájában a jászberényi Jász Múzeum és egy fiatal lány: Ipsas Edit könyvtáros, aki elkészítette dr. Gyetzvai János életművének teljes bibliográfiáját, Barna Eleonóra pedig megszerezte a még föllelhető dokumentumokat.

Dr. Gyetzvai János életútját sokan ismerik. Szentlőrinc-kátáról indul el, mezítlábas szegénylegényként. A Tanácsköztársaság idején földet oszt, cikkeket ír, újságot szerkeszt. A fehérterror féktelen bosszút áll. Szeme láttára kínozzák halálra várandós feleségét; ő maga is alig tud Bécsbe szökni. Azután Berlin és New York. Két és fél évtizeden át újságíró, lapterjesztő, szónok és néptribun — sokszor, ha kell, álneven. A második világháború után hazatér. Egykori megkínzásának megyéjében főispán, majd ankarai nagykövet, aztán újra lapszerkesztő — ezúttal Magyarországon. Haláláig dolgozik.

A kiállításnak és emlékünnepélynek nyíltan bevallott célja az ismeretterjesztés volt. A helybeli ifjúsági irodalmi színpad előadása, majd a kortársak, barátok visszaemlékezései mind azt szolgálták, hogy az ottlevők jobban megismerjék szűkebb pátriájuk szülőttét. Az utóbbi években országsszerte mozgalommá vált, hogy a kulturális intézmények és a Hazafias Népfront együttműködésével egy-egy vidék, ország-rész lakói megismerkednek vidékük nevezetességeivel, híres személyiségeinek életével. Ez a honismereti mozgalom elérhető közelségbe hozza a történelmet, összekapcsolja az ifjúságot a hely történelmével.

E törekvés jegyében folyt le Nagykatán a Gyetzvai-émlékünnepély. A kiállított dokumentumok, a bibliográfia nem csupán egy ember életútjának állítottak emléket, hanem sok mindent föltartak a kátai járás közelmúltjából is.

S. P. J.

(Magyar Hírek, Bp. 1976
Jan. 1.)

Egy régi kép: Gyetvai János (középen) egykori harcostársával

Díszoklevél — Amerikából

Gábor Viktor felvételei

Rostás István, a Magyar Vöröskereszt alelnöke, a
állítás megnyitó beszédét mondja

